

Kennisdeling ten behoeve van de publieke sector

1. **Overheidsbesluiten, vormvoorschriften, termijnen en risico's.**
2. **Inzicht in en invloed op het stedenbouwkundig ontwerpproces.**
3. **Bouwbesluit 2012, invloed op hergebruik van kantoorgebouwen.**
4. **Recente bezuinigingen en andere oorzaken van werkdruk onder ambtenaren.**

1. Overheidsbesluiten, vormvoorschriften, termijnen en risico's.

Bestuursorganen nemen dagelijks besluiten. Al deze besluiten moeten zorgvuldig worden voorbereid. Tijdens de voorbereidingsfase kan het bestuursorgaan ook besluiten de aanvrager en derden te "horen". Indien de uniforme openbare voorbereidingsprocedure wordt toegepast is het bestuursorgaan verplicht om belanghebbenden de gelegenheid te geven zijn zienswijze te geven. Na alle belangen te hebben verzameld en tegen elkaar af te hebben gewogen moet het bestuursorgaan een besluit nemen en bekendmaken. Volgens constante rechtspraak is een besluit pas "compleet" als het is bekendgemaakt. Bekendmaken is een handeling waar de Awb consequenties aan verbindt. Door bekendmaken treedt een besluit in werking en start de termijn voor het indienen van bezwaarschriften.

Na het op de voorgeschreven wijze bekendmaken van het besluit begint de bezwaartermijn te lopen. In het kader van de heroverweging tijdens de behandeling van het bezwaar krijgt het bestuursorgaan de gelegenheid om eventuele gebreken in het besluit te herstellen. Deze mogelijkheid bestaat niet, indien de uniforme openbare voorbereidingsprocedure is toegepast. In dat geval wordt de bezwaarfase overgeslagen en kan belanghebbende rechtstreeks beroep instellen bij de bestuursrechter. Eventueel kan de bestuurlijke lus worden gebruikt om door de rechtbank geconstateerde gebreken in het besluit te herstellen.

Indien de bestuursrechter constateert dat het besluit diverse gebreken vertoont (bijvoorbeeld: het besluit is onbevoegd genomen) en het besluit kan niet in stand worden gelaten, vernietigt de bestuursrechter het besluit. In vele gevallen krijgt het bestuursorgaan de opdracht om alsnog een nieuw besluit te nemen. Soms volgt hierna nog een nieuwe beroepsprocedure. Dit is noch in het belang van belanghebbende noch in het belang van het bestuursorgaan.

Daarom heeft de bestuursrechter per 1 januari 2010 een nieuwe bevoegdheid gekregen. De bestuursrechter kan namelijk, indien wordt geconstateerd dat aan het bestreden besluit een of meer gebreken kleven, een tussenuitspraak doen. In deze tussenuitspraak geeft de bestuursrechter aan wat de gebreken zijn en binnen welke termijn het bestuursorgaan het besluit kan (of moet) herstellen. Nadat het bestuursorgaan het besluit heeft hersteld, krijgen partijen de gelegenheid op het herstelde besluit te reageren en vervolgens doet de bestuursrechter een einduitspraak. Indien het bestreden goed hersteld is, is

het geschil tussen belanghebbende en het bestuursorgaan definitief beslecht. Dit wordt ook wel de bestuurlijke lus genoemd.

Uit de op www.rechtspraak.nl gepubliceerde uitspraken blijkt dat de bestuursrechter regelmatig de bestuurlijke lus toepast en met name indien het besluit onzorgvuldig is voorbereid (bijvoorbeeld: het ingewonnen advies is niet deugdelijk) of niet goed gemotiveerd. Voorkom de bestuurlijke lus door alle besluiten zorgvuldig voor te bereiden en goed te motiveren. Beroepsprocedures leggen immers een enorm beslag op de tijd en capaciteit van alle betrokkenen. Bovendien kosten beroepsprocedures geld. Hierbij moet niet alleen worden gedacht aan het vergoeden van de door betrokkene gemaakte kosten (griffierechten en proceskosten), maar ook aan de door de belanghebbende geleden schade.

In dit verband wordt gewezen op het wetsvoorstel kostendekkende griffierechten. Dit wetsvoorstel heeft niet alleen gevolgen voor degenen die beroep instellen tegen een overheidsbesluit, maar ook voor de overheden zelf. Het griffierecht wordt verhoogd tot € 500, met de mogelijkheid tot vermindering voor on- en minvermogenen. Verder moeten bestuursorganen van gemeenten, provincie, het UWV en de Belastingdienst griffierecht betalen voor het voeren van verweer (nieuw). Het griffierecht voor het verweer in beroep bedraagt € 500 en in hoger beroep € 1.250. Bestuursorganen wordt dan ook aanbevolen extra tijd te besteden aan het zorgvuldig voorbereiden en goed motiveren van de primaire besluiten en beslissing op bezwaar.

Tenslotte verdient vermelding, dat sinds najaar 2010 bij de Tweede Kamer het wetsvoorstel Nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten in behandeling is. Bepalingen over nadeelcompensatie zullen deel gaan uitmaken van hoofdstuk 4 van de Awb. Bepalingen over schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten zullen worden opgenomen in hoofdstuk 8 van de Awb. Onjuiste toepassing van een wettelijk voorschrift door een bestuursorgaan zal als gevolg van deze wetswijziging worden aangemerkt als "onrechtmatig besluit", en daarmee een schadeveroorzakende handeling worden.

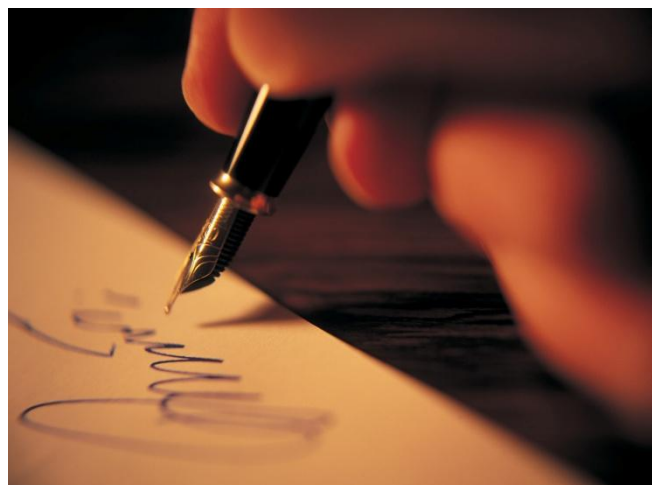
Een goede mogelijkheid om een overzicht te krijgen van de mogelijke financiële gevolgen van niet tijdig beslissen wordt u geboden tijdens onderstaande bijeenkomst.

"Onjuiste toepassing van een wettelijk voorschrift door een bestuursorgaan zal als gevolg van deze wetswijziging worden aangemerkt als onrechtmatig besluit"

Actualiteitenbijeenkomst: "Nut en noodzaak van (beslis)termijnen in het bestuursrecht",
8 november 2011 Amersfoort. [Klik op datum](#)

De auteurs van deze bijdrage, mr. Christa Lagerweij en mr. Olaf Schuwer zullen ook een aandeel hebben in de actualiteitenbijeenkomst Algemene wet bestuursrecht op 1 november 2011 waarin belangwekkende jurisprudentie en komende wetswijzigingen besproken zullen worden.

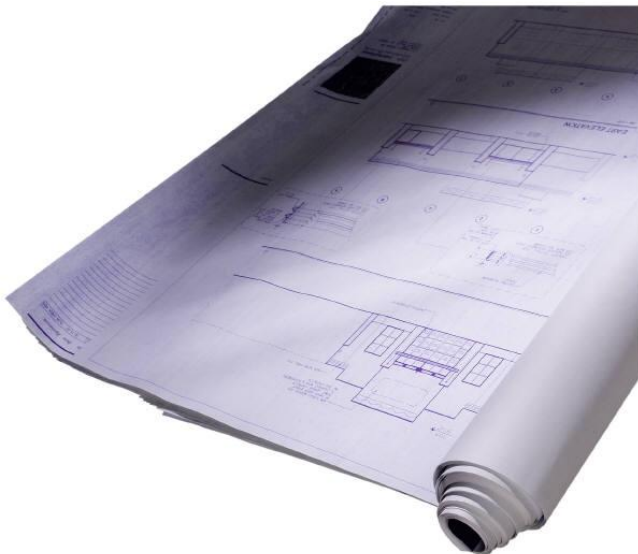
Actualiteitenbijeenkomst "Algemene wet bestuursrecht",
1 november 2011 Apeldoorn. [Klik op datum](#)

2. Inzicht in en invloed op het stedenbouwkundig ontwerpproces.

Stedenbouw is geen exacte wetenschap: de uitkomst is niet de optelling van de delen, de uitkomst staat niet vast en er zijn altijd meerdere mogelijkheden. Hoe kom je tot het optimale plan? Welke zijn de afwegingen en de overwegingen?

Vanuit alle programmapunten en randvoorwaarden, vanuit verschillende beleidsterreinen maakt de stedenbouwkundige een ruimtelijke vertaling. In het proces tot deze ruimtelijke vertaling moeten alle vakgebieden hun kennis op de juiste wijze inbrengen om invloed uit te oefenen op het eindresultaat. In een door Bureau Kennis georganiseerde cursus krijgt u inzicht in het stedenbouwkundig ontwerpproces en hoe u mede de planvorming kunt bepalen.

3. Bouwbesluit 2012, invloed op hergebruik van kantoorgebouwen.

Het nieuwe Bouwbesluit zal naar verwachting op 1 januari 2012 ingaan en bevat minder voorschriften en meer eenvoud en uniformiteit. Het Bouwbesluit bevat voorschriften met betrekking tot het bouwen van bouwwerken uit het oogpunt van veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu.

Deze cursus begint met een lezing in het Dominicanenklooster van Zwolle waarin ir. Sacha Schram, partner bij HKB Stedenbouwkundigen, u meeneemt in de wereld van de ruimtelijk ontwerper. Zij laat u zien aan de hand van sprekende voorbeelden hoe het stedenbouwkundig proces verloopt en op welke wijze afwegingen gemaakt worden tot aan het definitieve ontwerp. Hierna gaan we in de Zwolse binnenstad én in Hanzeland (het Manhattan van Zwolle) de effecten van stedenbouw in het dagelijkse leven bekijken. De gekozen oplossingen ter plaatse worden geanalyseerd, zodat er geleerd kan worden van de effecten van het ruimtelijke ordeningsbeleid.

Terug in het klooster neemt u zelf plaats op de stoel van de stedenbouwkundige. In groepjes ontwerpt u een planconcept voor een kleine ruimtelijke opgave. Na voltooiing wordt feedback op de verschillende ontwerpen gegeven.

Leer tijdens deze cursus kijken door de ogen van de stedenbouwkundige.

Cursus "Inzicht in en invloed op het stedenbouwkundig ontwerpproces",

1 december 2011 Zwolle.

Klik op datum

Het huidige Bouwbesluit wordt als erg complex ervaren door de grote hoeveelheid bouwregels en de relatie tussen deze regels. Het nieuwe Bouwbesluit vervangt de huidige versie van 2003, het Gebruiksbesluit en een deel van het Besluit aanvullende regels, veiligheid wegtunnels en gemeentelijke bouwverordeningen. Een groot aantal bestaande voorschriften met betrekking tot het (ver)bouwen, gebruiken en slopen van bouwwerken is samengevoegd in een geheel herzien Bouwbesluit. Doel van het nieuwe Bouwbesluit is de regelgeving minder

complex te maken. Dit draagt bij aan de door het kabinet gewenste vermindering van regeldruk en administratieve en bestuurlijke lasten. Het nieuwe Bouwbesluit wijkt op een groot aantal punten af van het huidige.

De persoonbenadering (werkelijk aantal personen) vervangt de bezettingsgraadbenadering. Nieuw zijn de uniforme eisen voor verbouw, waarmee onder andere de belemmeringen bij hergebruik van de kantoorgebouwen worden weggenomen. Het verbouwen van kantoorruimte tot woonruimte wordt dikwijls genoemd als oplossing voor de aanpak van leegstand van kantoren. Een veelgehoorde klacht bij hergebruik van kantoorgebouwen

(als woonruimte) is dat daarvoor eerst een ontheffing van de gemeente moet worden verkregen. Daar komt nog als probleem bij, dat er moet worden voldaan aan de voorschriften voor nieuwbouw, hetgeen een dermate grote investering vereist dat de functieverandering maar achterwege wordt gelaten. Met de benadering in het Bouwbesluit 2012 staat op voorhand vast aan welk eiseniveau men moet voldoen bij de benodigde verbouwingen. Dit brengt meer zekerheid voor de initiatiefnemer met zich mee. De procedure is dus bovenal vergemakkelijkt. Het traject hoeft zo minder lang te duren, gezien voor alle partijen vooraf duidelijk is aan welk niveau het gebouw moet voldoen na de verandering van functie. Er wordt tijd en geld bespaard. Hiermee zijn de financiële belemmeringen om kantoren te transformeren zo veel mogelijk weggenomen.

4. Recente bezuinigingen en andere oorzaken van werkdruk onder ambtenaren.

Tweederde van de ambtenaren ervaart de huidige werkdruk bij gemeenten als hoog. Slechts drie procent meent dat er sprake is van een lage werkdruk. Een belangrijke oorzaak ligt bij de huidige bezuinigingsrondes waardoor er meer werk met minder mensen gedaan dient te worden. Voorheen nam de gemeentelijke bezetting wel eens af door verzelfstandiging of door het uitbesteden van onderdelen. Thans worden de arbeidsplaatsen verminderd door het niet verlengen van tijdelijke

Het aantal subgebruiksfuncties is drastisch verminderd en met name op brandveiligheidsgebied blijken er grote wijzigingen te zijn. Onder andere door andere terminologie en de toevoeging van het Gebruiksbesluit aan het Bouwbesluit.

In een middagcursus worden de belangrijkste wijzigingen van het Bouwbesluit 2012 toegelicht, maar wordt ook aandacht besteed aan de gevolgen van (nieuwe) combinaties van voorschriften door ir. Henk H van Zeeland, als adviseur van het Ministerie al sinds 1982 betrokken bij de totstandkoming van bouwregelgeving bij de overheid.

3 november Den Haag [Klik op datum](#)

10 november Amersfoort [Klik op datum](#)

22 november Zwolle [Klik op datum](#)

contracten, vacaturestops en minder inhuur van externen. Bezuinigen binnen de overheid betekent meestal niet een heroverweging van de dingen die gedaan worden en de manier waarop dat gedaan wordt. Deze manier van bezuinigen levert een verdere verhoging van de werkdruk op. Echter, ook de aard van de doorsnee ambtenaar vormt een oorzaak. Een groot plichtsbefes gecombineerd met een zekere dienstbaarheid legt een zware druk op hun schouders. De laatste reden ligt gelegen in het feit dat er binnen overheid enorm veel al dan niet veranderende wetgeving, regels en procedures zijn.

Het precies uitzoeken hoe zaken in elkaar steken en daar vervolgens op juiste wijze op reageren neemt simpelweg erg veel tijd in beslag. Verbetering van (transparante) werkprocessen en het goed toegankelijk maken van kennis en documenten zal op den duur bijdragen aan vermindering van werkdruk voor ambtenaren. Overigens is de ruime meerderheid van de ambtenaren van mening dat de werkdruk op relatief eenvoudige wijze kan worden verminderd door efficiënter te werken. Voor ambtenaren in het bijzonder geldt dat de mailbox een stressfactor is die daarnaast ook erg veel tijd kost.

De overheid kenmerkt zich ook door veel politieke gevoeligheid. Vaak is het van belang dat anderen 'voor de zekerheid' worden geïnformeerd waardoor er veel CC's worden verzonden. Werkdruk is daarnaast voor een groot deel te wijten aan een laag vaardigheidsniveau met mailprogramma's.

Vanwege tijdsdruk raakt de inbox vol en vallen de echt belangrijke mailberichten nauwelijks meer op. Zeker binnen de overheid kunnen thans onbelangrijk lijkende mailberichten veel later van groot belang zijn. Bewaren en dus op juiste wijze archiveren is de oplossing. Papieren informatiestromen bestaan nog op veel plaatsen mede door niet optimaal gebruik van mailprogramma's zoals Outlook.

Agenda najaar 2011

Basiscursus "Wet ruimtelijke ordening (Wro)",
10 oktober 2011 Amersfoort.

Cursus "Inleiding handhaving onder de Wabo",
12 oktober 2011 Amersfoort.

Cursus "(Bouw)plantoetsing onder de Wabo",
12 oktober 2011 Zwolle.

Hoewel er verschillende vormen van productiviteit verbeterende trainingen en time management cursussen aangeboden worden, blijkt er behoefte te zijn aan een hele laagdrempelige workshop die geschikt is voor iedereen.

Graag attenderen wij u op een praktische middagcursus waarin u in enkele uren inzicht kan krijgen in:

1. Een efficiëntere manier van omgaan met een continue stroom van dagelijkse mail en prioriteitstelling;
2. Georganiseerde beantwoording hiervan;
3. Een betere organisatie en indeling van mappen die ervoor zorgen dat u goed overzicht behoudt.

Cursus "Inbox management en e-mail best practice",
7 november 2011 Amersfoort. *Klik op datum*

Cursus "Inbox management en e-mail best practice",
22 november 2011 Zwolle. *Klik op datum*

Seminar "Wet voorkeursrecht gemeenten en de
Reiswijzer gebiedsontwikkeling 2011",
13 oktober 2011 Amersfoort.

Cursus "Architecten en omgevingsvergunningvrij
bouwen", 31 oktober 2011 Amersfoort.

Bureau | Kennis organiseert seminars, actualiteitenbijeenkomsten en cursussen voor bestuurders en medewerkers van regionale en lokale overheden. Uitsluitend verzorgd door ervaren sprekers en (praktijk)docenten. Zij die bekend zijn met dan wel binnen de publieke- en/of bouwsector en problemen binnen de dagelijkse praktijk van toehoorders herkennen. Zij spreken als geen ander de taal van de deelnemer en dragen direct toepasbare oplossingen aan. Professionals met een grote staat van dienst.

www.bureau-kennis.net

info@bureau-kennis.net